

embederne bortfalder fra 1ste Januar 1850, hvad enten denne Afgift hidtil er udredt af Skolelærerne selv, eller er tilsvaret af Kommunen eller er overtagen af Andre.“ Blev derefter eenstemmigt vedtagen med 65 Stemmer.

Discussionen gik derefter over til § 2. Formanden bemærkede, at det forekom ham at være vel ikke en nødvendig, men dog en sandsynlig Følge af den Tanke, der laa til Grund for den nys stedfundne Afstemning, at det under Nr. 4 stillede Endringsforslag vilde bortfalde, men Forslagsstilleren (Wegner) erklærede dog at ville vedblive bemeldte Endringsforslag. — Ordet gaves da til

Wegner: Skjøndt mit Endringsforslags Skjæbne allerede maa ansees for afgjort ved den stedfundne Afstemning, skal jeg dog tillade mig nogle Ord om, hvorfor jeg har stillet det. Det gaaer ud paa en noget større Forbedring i Skolelærernes Løn, end der ved Lovudkastet er tilfattet. Alle indrømme, at der maa tillægges Skolelærerne en høiere Løn; hvorfor da ikke søge det strax her ved den givne Anledning uden Opsættelse, da det saa godt kan skee. En saadan Forbedring i Lønnen vil desuden meget snart være nødvendig, dersom man vil have Landsbyffskolelærere; thi allerede nu er det næsten ikke muligt at faae Hjalpslærere, og flere saadanne Poster have længe staaet ledige af Mangel paa Lærere, og det følger af sig selv, at Ingen søger saadanne Pladser, naar en almindelig Løn for en Karf er større end hvad der bydes en Skolelærer. Men nu er Forbedringen, som agtes tilstaaet efter Lovudkastet, meget ulige, idet Nogle faae det Dobbelte af Andre. Jeg mener, at man ogsaa her bør søge efter en vis Lighed, og at den tilstaaede Forbedring i Lønnen ei bør gaae ud paa den ene Tilfældighed, om Skolelæreren selv eller Kommunen og Andre have svaret Degnepensionen. Det træffer sig nu saaledes, at efter Lovudkastet er det netop kun de Kommuner, der faae Byrden, som forhen have vist sig villige og beredte til at forbedre Skolelærernes Løn; de derimod, som ikke have villet udrede Degnepensionen, og som have ladet Skolelærerne selv bære denne Byrde, slippe fri. Dette anseer jeg deels for mindre rigtigt; thi

derved vilde man — navnlig under Kommunernes forvandede Selvstændighed — forhindre en saadan Velvillighed fra at vise sig. Der vil blive sagt: ja! fordi vi frivilligt overtog denne Byrde og lettede vor Skolelærers Byrde, derfor maae vi nu bestandigt bære denne Byrde, men de Andre, som ikke paatog sig en saadan, ere nu bestandigt slupne fri. Dernæst anseer jeg det ogsaa for ubilligt, at en Byrde skal ramme dem, som længe frivilligt have baa-ret den til Bedste for deres Skolelærere, og de Andre skulle slippe fri, som ikke have villet paatage sig den, men som havde lige de samme Humanitetsgrunde til at gjøre det; og endelig vil herved vækkes Misundelse mellem de forskjellige Kommuner. Denne stemme Ting, som spiller saa stor en Rolle i Landkommunen, og som den ærede 2den Nigsdagsmand for Holbæk Amts 2det District (Eschering) træffende har kaldt „Misundelsens Demokrati“, skal man søge at undgaae og forhindre. Udcastets 2den Passus i § 2 har, mener jeg, sine store Banfælgigheder i juridisk Henseende. Der er vel nogen Forskjellighed i denne Degnepensionens Udredelse; nogle Steder udredes den ifølge en fast approberet Skoleplan. Men de fleste Steder hanger det saaledes sammen dermed, idetmindste i Lollands-Falsters Stift, at enten beslutter Sogneforstanderskabet hvert enkelt Aar, at denne Pension skal tillægges Skolelæreren, og da ligner man denne Udgift som andre Udgifter til Skolevæsenet, dersom Forstanderskabet saa finder for godt, eller det beslutter, at Skolelæreren dette Aar ikke skal have samme, og da maa han udrede den selv. Naar Læreren engang har faaet den, beholder han den vel almindeligt, men den kan dog ikke betragtes som Andet end som en personlig Gave. Ei heller kan den betragtes anderledes, naar ei Godseieren udreder den. Jeg tvivler nu paa, at det gaaer an at paalægge, ifølge Lovudkastets Bestemmelse i andet Membrum, disse Kommuner og Godseiere saadan Byrde, fordi de engang, maastee under særegne Omstændigheder, f. Ex. naar Skolelæreren havde Enkepension at udrede, eller Pension til en Formand o. s. v. — havde paataget sig denne Udredelse som frivillig Godgjørenheds Handling. Naar Motiverne siige, at Kommunen eller Godseieren